

Til:	Programrådet i organisasjon, ledelse og arbeid
Fra:	Lars Erik Kjekshus
Sakstype:	Diskusjonssak
Notatdato:	14. oktober 2020
Saksbehandler:	Audrey Stark

Notat – Forslag om innføring av faste studieløp på masterprogrammet i organisasjon, ledelse og arbeid.

Forslag til innføring av faste studieløp

Masterprogrammet for organisasjon, ledelse og arbeid har hittil hatt et studieløp som gir studenter i høy grad mulighet til å utforme sin egen faglige profil. Programledelsen har også vært veldig positiv til at et bredt spekter av valgemner kan godkjennes og innpasses i graden. Studieløpet per dagens dato inneholder mulighet for at studentene kan avlegge tre valgemner (totalt 30 studiepoeng) + OLA4060 fordypningsemne (10 studiepoeng, som er foreslått omgjort til valgemne). Studentene har kunnet velge relativt fritt og uten at det er gjort avtaler med samarbeidende institutt. Institutt for statsvitenskap tilkjennega at de ikke var klar over at OLA studenter avlegger STV emner.

Dette er en ordning som vil få store faglige og administrative utfordringer når vi nå øker opptaksrammen. Valgemnene er allerede under press og med økt trykk frykter vi at flere emner blir stengt eller begrenset og med mindre forutsigbarhet for studentene. Dagens modell er diskutert i forum for studiespørsmål og med studiedekan Trine Waaktaar og det er ønske om mer forpliktende samarbeid med emnetilbyderne.

Vi foreslår å endre dagens ordning til at det blir fire faste studieløp der valgemnene blir forhåndslagt og med forpliktene avtaler med emnetilbydere. I tillegg vil det være et åpent valgemne (10 studiepoeng). De fire studieløpene er bredt definert utfra de mest populære valgemnene.

Rent praktisk betyr dette at studentene må velge studieretning allerede ved første semester. Studentene sluses da inn i fire løp med forhåndslagt kabal der også de obligatoriske OLA emnene inngår. Prosjektforum legges til det semesteret som muliggjør det valgte studieløpet.

Det vil være mulig å bytte studieløp underveis men da etter individuell søknad. Vi ser også at det vil kunne være en åpning for at studenter kan selv sette sammen et eget studieløp, men at de da i større grad må ta ansvar for dette selv. Fritak fra fast studieløp (inkludert ved utveksling) vil være søknadsbasert slik at det er mulig å holde oversikt.

Hvorfor ønsker vi å endre? Utfordringer knyttet til dagens modell

Anekdotisk opplever vi at studentene ser positivt på stor valgfrihet. OLA studenter har siden 2011 spredt seg over cirka 95 forskjellige valgemner på UiO. Antall emner avlagt på andre

utdanningsinstitusjonen har vi dessverre ikke oversikt over, men vårt inntrykk er at emner ved OsloMet og NMBU har vært populære. Det er imidlertid store utfordringer knyttet til denne valgfriheten, både for studenter, vitenskapelige ansatte og administrative ansatte.

Utfordringer for studenter

Uklar informasjon?

En utfordringen er muligens at informasjonen om valgemner presenteres to forskjellige steder og på forskjellige vis på våre nettsider – vi har både en smørbrødsliste (<https://www.uio.no/studier/program/org-ledelse-master/oppbygging/godkjente-valgfag.html>) og noen tematiske pakker (<https://www.uio.no/studier/program/org-ledelse-master/oppbygging/oppbygging-h2020.html> - litt langt ned på siden) og disse ikke presenteres samlet. Dette er noe av det enkleste som kan endres, slik at det er lettere for studentene å finne frem til klar og konsis informasjon.

Tilgang til emner

En større utfordring for studentene er å få tilgang til emner. Denne utfordringen er todelt:

- 1) Får studentene i det hele tatt mulighet til å avlegge de emnene de ønsker? og
- 2) Vet studentene hvordan de skal melde seg opp til emnene?

Med tanke på punkt 1 har vi merket en gradvis innskrenkning i antall emner andre institutter gjør tilgjengelig for OLA studenter. Vi har fått signaler om at dette vil bli strammet inn når antallet OLA studenter øker.

Punkt 2 dreier seg om at ikke alle emnene studentene ønsker å avlegge er tilgjengelig for dem i Studentweb og det ser ut som det er vanskelig for studenter (spesielt for dem som ikke tidligere har studert ved UiO) å orientere seg i dette landskapet. Nettsiden «Godkjente valgfrie emner . . .» (<https://www.uio.no/studier/program/org-ledelse-master/oppbygging/godkjente-valgfag.html>) har blitt revidert i løpet av det siste året for å tydeliggjøre hvordan studenter skal melde seg opp til emner. Det er usikkert på om dette har hatt ønsket effekt. Studenter har fortsatt mange spørsmål om oppmelding til emner, noe som kan tyde på at enten 1) informasjonen er fortsatt uklart, eller 2) at det er lettere å spørre enn det er å selv sette seg inn i saken.

Et annet moment er at det ikke er sikkert at studenter får tilgang til å avlegge emnene som anbefales i de tematiske pakkene, ettersom noen av emnene er fra eksterne institusjoner og andre av emnene krever at studentene søker seg inn som hospitanter. Studentene kan muligens oppleve at programmet anbefaler noe som egentlig ikke er gjennomførbart i praksis.

Den 13. oktober 2020 arrangerte programledelsen et møte for kull 2020 der temaet var valgemner. På møtet ble det diskutert de tematiske pakkene, andre valgemner som er tidligere godkjent, samt oppmeldingsprosesser. I tillegg presenterte fire studenter fra kull 2019 sine erfaringer. Figur 1 viser studentenes svar til et spørsmål om sine forventninger til valgemner, etter de hadde fått denne informasjonen. Mens mange ser positivt på mulighetene er det også mange som ser negativt på prosessen.

Programledelse bruker også tid på å ta et informasjonsmøte med studentene for å informere om valgmemner. Det er ett møte per år. Denne tidsbruken gjelder også den administrative ansatte på programmet som har ansvar for å arrangere møtet, samt gi informasjon om praktiske detaljer rundt oppmelding til emner.

En ny utfordring har vist seg dette semesteret da OLA ble tildelt 20 nye studieplasser. De nye studieplassene krever at OLA programmet tilbyr prosjektforum både vår og høst, noe som i sin tur krever at kullet deles opp i to grupper. Om en student ønsker å avlegge prosjektforum på våren eller høsten ville være avhengig av hvilket valgmemner studenten ønsker å avlegge. Dersom flertallet av emnene studenten ønsker å avlegge går på høstsemesteret, vil studenten naturligvis foretrekke ta prosjektforum på våren. Dette fører til en uforutsigbarhet i antall studenter på prosjektforum hvert semester, som da fører til usikkerhet rundt hvor mange oppdragsgivere/prosjekter må rekrutteres for hvert av disse semestrene.

Til sist, fleksibiliteten i studieløpet gjør at enkelte studenter søker om godkjenning av opptil flere tidligere avlagte emner. Emnene kan stamme fra et bredt spekter av fagområder. Disse godkjennes, som oftest, ettersom holdningen til hvilke fagområder kan innpasses i graden har vært fleksibel. Programledelsen opplever dette som uheldig og at OLA graden i enkelte tilfeller blir fylt opp med tidligere tilegnet kunnskap og ikke nødvendigvis relevante fagområder.

Vitenskapelige ansatte ved andre institutter (emnetilbydere)

Utfordringen for vitenskapelige ansatte ved andre institutter er tett knytte opp mot en av utfordringene for studentene, nemlig tilgang til emner. I og med at studentene ikke har lett tilgang til en del emner de ønsker å avlegge, har de en tendens til å melde seg opp i mange emner for å gardere seg. For eksempel, hvis studenten egentlig ønsker å avlegge emnene A, B og C, men utfallet er usikkert fordi de må f.eks. søke hospitantstatus eller søke seg inn som enkeltemne student på OsloMet, melder de seg også opp i emnene D, E og F for å sikre at de i hvert fall får avlagt studiepoeng det aktuelle semesteret. Det er ikke uvanlig å se at studenter melder seg til flere enn 30 studiepoeng ved UiO, uten at de egentlig har tenkt å avlegge alle disse. Dette er uheldig, både for andre studenter som ikke får plass på emnene og undervisere som kommer til nesten tomme seminarrom fordi så mange studenter har meldt seg av i siste liten etter å ha fått plass på høyere prioriterte emner ved semesterstart.

Utfordringer for administrative ansatte

Det er ikke til å legge skjul på at dagens modell er administrativt krevende.

Antall studenthenvendelser

I løpet av perioden 02.04.2019 og 07.09.2020 har studiekonsulentene mottatt cirka 275 innkommende henvendelser om valgmemner fra 47 forskjellige studenter. Dette betyr at 47 av de 55 studenter i aktive studenter i kullene 2018 og 2019 hadde minst ett spørsmål om valgmemner. Muntlige henvendelser og veiledning kommer i tillegg. Dette blir i gjennomsnitt fem spørsmål fra hver aktiv student. Til sammenligning, fikk SV-info i samme perioden cirka 0,80 spørsmål om emnevalg/studieløp/ undervisningsopptak, per aktiv student i gruppen de betjener.

Antall henvendelser vil neppe synke i fremtiden ettersom opptaksrammen er økt fra 40 til 60.

Administrasjon av særordninger for opptak til «stengte» emner

Vi har en avtalen med PSI om et visst antall plasser på tre av deres emner. Dette krever en ekstraordinær oppmeldingsrutine som administreres av OLA. Dette dreier seg om å vedlikeholde et søknadskjema, å ta imot og sile søknader, å kommunisere med PSI om studenter som skal meldes opp, samt kommunisere resultat til studentene.

Vi har også avtaler med to masterprogrammene ved OsloMet. Disse krever også lignende ekstraordinære oppmeldingsrutiner (søknadsskjema, siling, osv). Dette er enda mer administrativt krevende fordi:

- 1) OsloMet publiserer timeplaner for undervisning en god del senere enn UiO, og de publiserer ikke eksamensdatoer på nettet (datoene får studentene tilgang til i Studentweb etter oppmelding). Studiekonsulent ved OLA henter inn denne informasjonen og gjør den tilgjengelig for OLA studenter (med mange forbehold om endringer) slik at studentene kan selv kollisjonssikre mot andre emner.
- 2) Studentenes grunnlagsinformasjon (navn, personnummer, e-post adresse, mobilnummer, semesteradresse, hjemstedsadresse og målform) må også sendes gjennom en kryptert e-posttjeneste til OsloMet, dette fordi våre studenter er ikke nødvendigvis registrert i OsloMet sitt Felles studentsystem (FS).
- 3) Det kan se ut som de administrative ansatte ved OsloMet har vanskelig for å prioritere oppmelding av våre studenter til deres emner. Dette skjer oftest like før undervisning begynner og fører til fortvilelse og frustrasjon blant studenter og mange henvendelser til studiekonsulenten på OLA.

Hvilke emner tar OLA studenter?

Som tidligere nevnt har studentene spredt seg over 95 forskjellige valgemner ved UiO i perioden 2011 - 2018. Syttien av disse emnene er avlagt av fem eller færre studenter. Det vi ser er at studentene har en tendens til å avlegge de samme emnene ved UiO til tross for at valgfriheten er stor. Basert på oversikten fra den perioden ser vi at det er kun 24 emner ved UiO som seks eller flere studenter har avlagt. Tabell 1 gir en oversikt over disse 24 emnene. De elleve emnene i de grønne feltene er emner som er både (helt eller delvis) tilgjengelig for OLA studenter per dagens dato og tilbys minst én gang i året.

Tabell 1. Mest populære valgemenner for OLA studenter 2011 - 2018

SEM	EMNE	Antall studenter som har avlagt	Andel	Emnestatus
HØST	JUS5511 Arbeidsrett, den individuelle del	80	13,8 %	AKTIV
HØST	PSY4404 Human – Technology - Organization	34	5,9 %	AKTIV
VÅR	SOS4200 Arbeidsliv og velferdsstat	31	5,3 %	AKTIV
VÅR	IDE4060 Tenkning om politikk og samfunn	30	5,2 %	AKTIV
	RETKOM4105 Muntlig kommunikasjon i medier og arbeidsliv	27	4,7 %	Erstattet av RETKOM4112 som er aktiv, men ikke undervisning siden høst 2017
HØST	MEVIT4326 Strategisk kommunikasjon i samfunnet	24	4,1 %	AKTIV
HØST	RETKOM4101 Vitenskapsteoretisk studium for retorikk og språklig kommunikasjon	23	4,0 %	AKTIV
HØST	RETKOM4102 Retorisk fordypningsemne A	23	4,0 %	AKTIV
	PED4440 Læring, teknologi og arbeid	20	3,4 %	IKKE TILGJENGELIG FOR OLA
	PED4400 Kunnskap, utdanning og læring: En innføring	18	3,1 %	IKKE TILGJENGELIG FOR OLA
VÅR	IN5430 IT and Management	16	2,8 %	AKTIV
	SOS4011 Teorifordypning i sosiologi	16	2,8 %	NEDLAGT
HØST	MEVIT4327 Anvendt strategisk kommunikasjon	15	2,6 %	AKTIV
HØST	PSY4405 Ledelse, team og kommunikasjon i organisasjoner	15	2,6 %	IKKE TILGJENGELIG FOR OLA
UREGEL.	STV4402B Organizational Design and Administrative Reforms	14	2,4 %	UREGELMESSIG, ikke undervisning siden høst 2018
VÅR	JUS5512 Arbeidsrett, den kollektive delen	13	2,2 %	AKTIV
	HIS4359 Ideologi og terror: totalitære regimer, ideer og bevegelser	11	1,9 %	NEDLAGT
	SOS4012 Organisasjoner: handlingsbetingelser, ledelse og strategi	11	1,9 %	NEDLAGT
	PED4410 Kunnskapsorganisering og læring i ulike profesjoner	9	1,6 %	NEDLAGT
HØST	PSY4420 Selection and development	8	1,4 %	IKKE TILGJENGELIG FOR OLA
HØST	PSY4505 Identitet, kultur og kritisk psykologi	7	1,2 %	AKTIV
	SOSGEO4604 Work and Workers. Global perspectives	7	1,2 %	Erstattet av HGO4604 som er aktiv og tilbys annen hver vår
	HIS4395 Klassekamp og samarbeid. Arbeidslivets historie de siste 150 år	6	1,0 %	NEDLAGT
	PSY4101 Helseatferd, selvregulering og positiv psykologi	6	1,0 %	NEDLAGT

Forslag til faste studieløp

Basert på kunnskap om hvilke emner OLA studenter faktisk avlegger har vi skissert forslag til mulige faste studieløp som kan danne grunnlag til videre diskusjon (Tabell 2-5). Slike løp vil kreve at vi inngår avtaler med de aktuelle instituttene om emneleveranse og kollisjonssikring. Disse forslagene baserer seg på de fire tematiske gruppene nevnt over, og inkluderer ni av de elleve «grønne» emnene over. Forslagene forutsetter at OLA4060 endres fra obligatorisk emne til valgemne.

Tabell 2. PROFESJONSTEORI, TEKNOLOGI OG KUNNSKAPSLEDELSE

Vår	OLA4090 Masteroppgave i organisasjon, ledelse og arbeid		
Høst	PSY4404 Human –Technology - Organization	PSY4505 Identitet, kultur og kritisk psykologi	VALGEMNE
Vår	SVPRO4000 Prosjektforum – lederskap og organisering		IN5430 IT and Management
Høst	OLA4001 Ledelse, organisasjon og institusjon		SOS4010 Kvalitative metode / SOS4020 Kvantitativ metode
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

Tabell 3. ARBEIDSLIV OG REKRUTTERING

Vår	OLA4090 Masteroppgave i organisasjon, ledelse og arbeid		
Høst	SVPRO4000 Prosjektforum – lederskap og organisering		JUS5511 Arbeidsrett - den individuelle del
Vår	SOS4200 Arbeidsliv og velferdsstat	JUS5512 Arbeidsrett – den kollektive del	VALGEMNE
Høst	OLA4001 Ledelse, organisasjon og institusjon		SOS4010 Kvalitative metode / SOS4020 Kvantitativ metode
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

Tabell 4. ORGANISASJONSUTVIKLING OG INSTITUSJONELT ARBEID*

Vår	OLA4090 Masteroppgave i organisasjon, ledelse og arbeid		
Høst	SVPRO4000 Prosjektforum – lederskap og organisering		STV4407B Institusjonell teori
Vår	STV4402B Organizational Design and Administrative Reforms	SUM4029 Global Governance for Sustainable Development	VALGEMNE
Høst	OLA4001 Ledelse, organisasjon og institusjon		SOS4010 Kvalitative metode / SOS4020 Kvantitativ metode
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

*Mulig utfordring - STV-emner går uregelmessig

Tabell 5. KOMMUNIKASJON, RETORIKK OG OMDØMME

Vår	OLA4090 Masteroppgave i organisasjon, ledelse og arbeid		
Høst	MEVIT4326 Strategisk kommunikasjon i samfunnet	MEVIT4327 Anvendt strategisk kommunikasjon	RETKOM4102 Retorisk fordypningsemne A
Vår	SVPRO4000 Prosjektforum – lederskap og organisering		VALGEMNE
Høst	OLA4001 Ledelse, organisasjon og institusjon		SOS4010 Kvalitative metode / SOS4020 Kvantitativ metode
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

Miniundersøkelse av fordeling over foreslåtte studieløp

Til slutt viser Figur 2 kull 2020 studenters svar til et spørsmål om hvilken av spesialiseringsretningene de synes var mest interessant.

Figur 1. Miniundersøkelse fra 13. oktober 2020. 37 av 61 aktive studenter fra kull 2020.

